

Viite

Asia

ECOFIN -neuvosto 18.2.2020, Bryssel**Tiivistelmä**

Suomea kokouksissa edustaa valtiovarainministeri Katri Kulmuni.

Komission vastuuvapaus koskien vuoden 2018 budjettia

Ecofin-neuvoston on tarkoitus päättää suosituksista vastuuvapauden myöntämiseksi komissiolle varainhoitovuoden 2018 osalta. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on antanut menojen laillisuutta koskien kielteisen lausunnon sijasta varauman sisältävän lausunnon jo kolmantena vuotena peräkkäin. EU:n menojen virhetaso ylittää edelleen olennaisuusrajan ja on noussut edellisvuoteen verrattuna. Neuvosto korostaa yksinkertaisemman, läpinäkyvämmän ja ennustettavamman lainsäädännön merkitystä virhetason pienentämisessä ja EU-rahoituksen tehokkaammassa ja paremmassa hallinnoinnissa. Ehdotuksessa neuvosto suosittaa Euroopan parlamentille vastuuvapauden myöntämistä komissiolle.

Suomi voi hyväksyä suosituksen vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle sekä suosituksen liitteenä olevat neuvoston huomiot koskien Euroopan unionin varainhoitoa ja talousarvion toteuttamista. Suomi pitää myönteisenä sitä, että tilintarkastustuomioistuin antaa puhtaan tarkastuslausunnon EU:n tilien luotettavuudesta sekä tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Virhetasojen osalta Suomi pitää valitettavana sitä, että arvioitu kokonaisvirhetaso ylittää edelleen olennaisuusrajan ja on hieman korkeampi kuin edellisellä vuonna. Suomi pitää tärkeänä, että komissio jatkaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa toimenpiteitä kulujen korvaamiseen liittyvien menojen virhetason pienentämiseksi.

Päätelmät koskien päivitettyä EU:n luetteloa veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista

Ecofin-neuvosto hyväksyi 5.12.2017 yhteistyökyvyttömiä alueita koskevan yhteisen EU-listan (ns. musta lista) samoin kuin ns. sitoutuneiden alueiden listan (ns. harmaa lista). Kokouksessa hyväksyttävillä päätelmillä on tarkoitus päivittää molempia listoja.

Yhteisen EU-listan tarkoituksena on tuoda näkyväksi, mitkä EU:n ulkopuoliset valtiot eivät noudata verotuksen läpinäkyvyyteen sekä tasapuoliseen verotukseen liittyviä periaatteita. EU-listalla olevaan valtioon voidaan soveltaa vastatoimia, joiden tavoitteena on suojella jäsenvaltioiden veropohjia ja kannustaa EU:n ulkopuolisia maita muuttamaan haitallisia verojärjestelmiään. Suomi on johdonmukaisesti kannattanut sekä aktiivisesti osaltaan edistänyt veronkierron sekä aggressiivisen verosuunnittelun vastaisia toimia sekä verotuksen läpinäkyvyyden parantamista kansainvälisen yhteistyön avulla ja pitää EU-listaa tehokkaana keinona kolmansien valtioiden harjoittaman haitallisen verokilpailun torjunnassa.

Muut asiat

Neuvostossa on tarkoitus hyväksyä EU:n yhteiset linjaukset 20. – 23.2. pidettävään G20-maiden valtiovarainministereiden ja keskuspankkien pääjohtajien kokoukseen. Lisäksi neuvostossa hyväksytään päätelmät neuvoston suuntaviivoiksi EU:n vuoden 2021 talousarviosta sekä neuvoston päätelmät vuotuisesta kestävästä kasvun strategiasta, hälytysmekanismiraportista sekä suositus euroalueen talouspolitiikasta. Asialistalla on myös komission talouden ohjausjärjestelmää (6- ja 2 - pack arvio) koskevan tiedonannon esittely.

Aamiaisella on esillä taloustilanne, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki EBRD:n puheenjohtajan valintaprosessi ja raportointi euroryhmästä.

Euroryhmä 17.2.

Euroryhmän asialistalla on komission EMU-prioriteettien esittely, komission 6- ja 2 -pack arvio, temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä liittyen työn verokiilaan, Irlannin ohjelman jälkeinen valvonta, komission talviennuste sekä vuoden 2020 euroalueen suositukset. Lisäksi laajassa kokoonpanossa keskustellaan uudistuksia ja investointeja edistävän talousarviovälineen mahdollisesta rahoittamisesta valtiosopimuksella.

Asialista:

1. Esityslistaehdotuksen hyväksyminen
2. A-kohtien luettelon hyväksyminen
 - a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
 - b) Lainsäädäntöasioiden luettelo

Lainsäädäntöasiat**3. Muut asiat**

Käsittelyssä olevat rahoituspalvelualan lainsäädäntöehdotukset
 = *Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*

Ei-lainsäädäntöasiat

4. Eurooppalainen ohjausjakso 2020 s. 4
 - a) Päätelemät vuotuisesta kestävän kasvun strategiasta
 - b) Päätelemät hälytysmekanismiraportista
 - c) Suositus euroalueen talouspolitiikasta
 = *Hyväksyntä*
5. Talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelu – komission tiedonanto s. 9
 = *Komissio esittelee*
6. Helmikuun G20-kokousten valmistelu (20.-23.2.) EU:n G20 toimintalinja s. 12
 = *Hyväksyntä*
7. Päätelemät koskien päivitettyä EU:n luetteloa veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista s. 14
 = *Hyväksyntä*
8. Suositus komission vastuuvapaudesta koskien vuoden 2018 budjetin toimeenpanoa s. 17
 = *Hyväksyntä*
9. Neuvoston päätelemät koskien vuoden 2021 budjetin suuntaviivoja s. 21
 = *Hyväksyntä*

10. Muut asiat

Maanantai 17.2.2020

15:00 Euroryhmä s. 25
 18:00 Euroryhmä laajennetussa kokoonpanossa

Tiistai 18.2.2020

09:00 Ecofin-aamiainen
 10:00 Ecofin-neuvosto

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2020-00042

KO Kekäläinen Antti(VM), Vartia
Laura(VM), Kivistö Jarkko(VM),
Henriksson Marketta(VM)

04.02.2020

JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 18.2.2020, Bryssel;**4. Eurooppalainen ohjausjakso 2020:**

- a) Päätelmät vuotuisesta kestävä kasvun strategiasta;**
- b) Päätelmät hälytysmekanismiraportista;**
- c) Suositus euroalueen talouspolitiikasta**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 18.02.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Tarkoituksena on hyväksyä neuvoston päätelmät komission vuotuisesta kestävä kasvun strategiasta (*Annual Sustainable Growth Strategy, ASGS*), hälytysmekanismiraportista (*Alert Mechanism Report, AMR*) ja euroalueen suositus.

Vuoden 2020 ohjausjakson käynnisti 17.12.2019 julkaistu komission syyspaketti. Paketti pitää sisällään vuosittaisen kestävä kasvun strategian, hälytysmekanismiraportin ja suosituksen euroalueen talouspolitiikkaa koskeviksi suosituksiksi. Jäsenmaat huomioivat linjaukset ja valmistelevat niiden pohjalta kevääksi vakaus- tai lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman.

Päätelmiä ja euroalueen suositusta on viimeksi käsitelty ja valmisteltu euroryhmän työryhmässä ja rahoitus- ja talouskomiteassa 6.2.2020.

Suomen kanta

- a) Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät vuotuisesta kestävä kasvun strategiasta.
- b) Suomi voi hyväksyä neuvoston päätelmät hälytysmekanismiraportista.
- c) Suomi voi hyväksyä neuvoston suosituksen euroalueen talouspolitiikasta.

Pääasiallinen sisältö

a) Päätelmät vuotuisesta kestävästä kasvun strategiasta

Vuotuisessa kestävästä kasvun strategiassa (Annual Sustainable Growth Strategy, ASGS) asetetaan yleiset taloudelliset ja sosiaaliset painopisteet tulevalle vuodelle. Tämän vuoden kestävästä kasvun strategia sisältää neljä toisiinsa liittyvää ja toisiaan vahvistavaa ulottuvuutta pitkän aikavälin haasteisiin vastaamiseksi. Näiden näkökohtien olisi ohjattava rakenneuudistuksia, työllisyyspolitiikkaa, investointeja ja vastuullista finanssipolitiikkaa kaikissa jäsenvaltioissa, jotta talous saadaan toimimaan ihmisten ja maapallon hyväksi. Nämä ulottuvuudet ovat:

- ympäristön kestävyys,
- tuottavuuden kasvu,
- oikeudenmukaisuus ja
- makrotalouden vakaus.

Neuvoston päätelmissä jaetaan laajasti komission näkemys neljästä prioriteetista, joihin EU-tason ja kansallisten politiikkojen tulisi keskittyä. Päätelmissä painotetaan myös korkealaatuisten investointien, kunnianhimoisten rakenteellisten muutosten ja vakaan julkisen talouden merkitystä

Päätelmissä jaetaan komission näkemys EU:n talouden tilanteesta. Talouskasvu Euroopassa on hidastunut ja alasuuntaiset riskit pysyvät, vaikka ovatkin hieman pienempiä. Työmarkkinat pysyvät vahvoina monissa jäsenmaissa ja työttömyys vähenee, vaikkakin hitaammalla tahdilla. On olemassa riski pidemmälle matalan kasvun ja korkotason aikakaudella

Päätelmissä pidetään tärkeänä vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamista sekä vakaata ja kestävästä julkista taloutta tulevaisuutta varten ja siirryttäessä kohti ilmastoneutraaliutta. Päätelmissä myös alleviivataan julkisen velan vähentämisen ja puskureiden kerryttämisen tärkeyttä, erityisesti velkaantuneimmissa jäsenmaissa.

Lisäksi toivotetaan tervetulleeksi ympäristön kestävyys huomioiminen kestävästä kasvun strategiassa ja se, että EU johtaa muutosta kohti ilmastoneutraalia maanosaa vuonna 2050. Päätelmissä todetaan myös, että ohjausjakso on hyvä kehys talous- ja työllisyyspolitiikkojen koordinoinnille siirryttäessä kohti ilmastoneutraalia ja kilpailukykyistä taloutta.

Päätelmissä pidetään hyvänä kestävästä kasvun strategian kasvanutta fokusta tuottavuutta parantaviin reformeihin. Sisämarkkinoiden kehitys on kuitenkin epätasaisista ja lisää työtä tarvitaan palveluiden vapaan liikkuvuuden, digitaalisen yhteismarkkina-alueen, pankki-, pääomamarkkina- ja energiaunionien osalta.

Päätelmissä korostetaan myös vahvojen ja tehokkaiden sekä kaikille oikeudenmukaisten työmarkkinoiden tärkeyttä. Tällaisten olojen takaaminen vaatii investointeja osaamiseen ja riittävää ja kestävästä sosiaaliturvaa. Päätelmissä huomioidaan myös, että kansallisten vero- ja etuusjärjestelmien tulisi tarjota kannustimia työmarkkinoille osallistumiseen, taata oikeudenmukaisuus ja läpinäkyvyys sekä varmistaa hyvinvointijärjestelmien fiskaalinen kestävyys ja riittävyys.

b) Päätelmät hälytysmekanismiraportista

Komission vuosittain julkaisema hälytysmekanismiraportti (AMR) aloittaa makrotasapainottomuuksien menettelyn (Macroeconomic Imbalance Procedure eli MIP). Hälytysmekanismiraportissa seurataan keskeisiä makrotalouden vakautta kuvaavia tunnuslukuja jäsenmaittain. Raportin tunnuslukujen perusteella komissio valitsee maakohtaisen syväanalyysiin (In-Depth Review, IDR) ne jäsenmaat, joilla näyttää olevan ongelmia makrovakaudessa. Tämän vuoden raportissa identifioidaan 13 jäsenmaata syväanalyysin kohteeksi vuonna 2020.

Suomen kohdalla komissio näkee jonkin suuruisia haasteita yksityisen velan määrän suhteen, mutta toisaalta toteaa tähän liittyvien riskien olevan kuitenkin kooltaan rajallisia. Raportin mukaan Suomella ei ole merkittäviä ilmenneitä makrovakauteen liittyviä ongelmia, joten komissio ei näe tarvetta syväanalyysin aloittamiselle.

Neuvoston päätelmissä pidetään hyvänä makroepätasapainojen pientymistä, vaikka tämän katsotaankin johtuneen lähinnä suhdannetilanteesta ja painotetaan lisätoimien tarpeellisuutta ulkoisten epätasapainojen korjaamiseksi. Päätelmissä todetaan kuitenkin, että suuriin epätasapainoihin liittyy yhä haavoittuvuuksia ja että todennäköisesti hidastuva kasvu, matala korkotaso ja muut epävarmuudet, hidastavat tasapainottomuuksien vähenemistä. Komission tavoin päätelmissä todetaan, että kotimaisia ja ulkoisia epävakauksien syihin tulisi puuttua rakenteellisilla uudistuksilla makrotalouden vakauden turvaamiseksi. Yksi keskeinen huoli on hidas tuottavuuskasvu ja päätelmissä painotetaan rakenteellisten uudistusten ja investointien tärkeyttä tuottavuuden ja kasvupotentiaalin nostamisessa.

Samoin kuin komission raportissa päätelmissä painotetaan, että maissa, joissa on vain vähän mahdollisuuksia vaimentaa negatiivisten shokkien vaikutuksia tulisi lisätä toimia potentiaalisen kasvun nostamiseksi. Päätelmissä todetaan myös, että vaihtotaseeltaan ylijäämämaiden tulisi luoda puitteet nopeammalle palkkakehitykselle sekä tukea julkisia ja yksityisiä investointeja sekä kotimaista kysyntää ja potentiaalista kasvua.

Päätelmissä pidetään hyvänä sitä teknistä kehitystä, jota on tapahtunut epätasapainojen tunnistamiseksi ja todetaan, että työtä indikaattorien parantamiseksi tulee jatkaa makrotaloudellisten riskien havaitsemiseksi ja niiden seuraamiseksi. Analyttisiä menetelmiä tulisi myös kehittää, jotta voidaan arvioida epätasapainojen taustalla vaikuttavia ja heikentäviä tekijöitä.

c) Suositus euroalueen talouspolitiikasta

Komission euroalueen talouspolitiikan suosituksia on viisi ja ne käsittelevät kilpailukykyä ja politiikkatoimia osallistavan ja kestävä kasvun tukemiseksi, finanssipolitiikkaa ja julkista taloutta, osaamista ja työmarkkinoita, rahoitusmarkkinoita sekä Euroopan talous- ja rahaliiton (EMU) syventämistä.

Euroalueen jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan politiikkatoimia osallistavan ja kestävä kasvun edistämiseksi sekä kilpailukykyyn parantamiseksi. Suositusten mukaan tulisi myös huomioda erilaiset lähtökohdat jäsenmaiden finanssipolitiikassa sekä euroryhmällä tulisi olla valmius koordinoida finanssipolitiikkaa, jos näkymät heikkenevät. Lisäksi kehoitetaan etenemään talous- ja rahaliiton syventämisessä erityisesti jatkamalla pankkiunionin vahvistamista ja pääomamarkkinaunionin kehittämistä, mikä auttaisi myös vahvistamaan euron kansainvälistä asemaa. Kaikki nämä toimet yhdessä auttaisivat vastaamaan koko euroalueen yhteisiin haasteisiin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

c) Perussopimuksen artikkelit 136 ja 121(2)

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 13.2.2020

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 14.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2020) 650 final) Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank - Annual Sustainable Growth Strategy 2020

ECOFIN Council conclusions on the Annual Sustainable Growth Strategy 2020

(COM(2019) 651 final) Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Central Bank and the European Economic and Social Committee – Alert Mechanism Report 2020 (prepared in accordance with Articles 3 and 4 of Regulation (EU) No 1176/2011 on the prevention and correction of macroeconomic imbalances)

ECOFIN Council Conclusions Alert Mechanism Report 2020

(COM(2019) 652 final) Recommendation for a Council Recommendation on the economic policy of the euro area

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/EUS, EU-sihteeristön päällikkö Marketta Henriksson, p. 02955 30441

VM/KO, finanssineuvos Laura Vartia, p. 02955 30228

VM/KO erityisasiantuntija Jarkko Kivistö, p. 02955 30140

VM/KO, finanssiasiantuntija Antti Kekäläinen, p. 02955 30386

Sähköposti: etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/1511, EU/2019/1510

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2020-00053

KO Kivistö Jarkko(VM)

10.02.2020
JULKINEN

Asia

ECOFIN -neuvosto 18.2.2020, Bryssel;**5. Talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelu - komission tiedonanto**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 18.02.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 5.2.2020 talouspolitiikan koordinaatiota koskevien asetusten edellyttämän 5-vuotisarvion säännösten toiminnasta. Arvio kohdistuu kehikkoon vuosina 2011 ja 2013 tehtyihin muutoksiin.

Seuraavaksi komissio käynnistää laajat konsultaatiot talouspolitiikan ohjauskehikon toiminnasta tähän saakka ja kuinka sitä tulisi kehittää edelleen. Konsultaatiot käydään vuoden 2020 alkupuoliskolla. Tämän jälkeen, vuoden 2020 loppuun mennessä, komissio arvioi mahdollisia muutosehdotuksia finanssipolitiikan sääntöjä ja niiden valvontaa ohjaavaan lainsäädäntöön.

Suomen kanta

Suomi ottaa asian tiedoksi tässä vaiheessa.

Pääasiallinen sisältö

Komission arvio kohdistuu kehikkoon vuosina 2011 ja 2013 tehtyihin muutoksiin (ns. six-pack ja two-pack), mikä kattaa lähes koko käytössä olevan talouspolitiikan säännösten. Näissä asetuksissa ja direktiivissä vahvistettiin vakaus- ja kasvusopimusta uusilla finanssipolitiikan säännöillä, ja samalla sääntöjen valvontaa tehostettiin toisaalta sanktioilla ja toisaalta vahvistamalla kansallisista lähtökohdista tapahtuvaa valvontaa ja sääntöjen omistajuutta. Lisäksi makrotaloudellisiin epätasapainoihin, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti jonkin EU-maan, euroalueen tai koko EU:n talouden vakauteen, pyrittiin puuttumaan tehokkaammin makrotalouden epätasapainojen menettelyllä (MIP).

Komission arviossa todetaan, että EU:n ohjauskehikko on auttanut jäsenmaita saavuttamaan talous- ja finanssipolitiikan tavoitteita. Se on auttanut tiivistämään talouspolitiikan koordinaatiota, puuttumaan makrotalouden epätasapainoihin, sekä pienentämään julkisen talouden alijäämiä ja velkaa. Siten on luotu paremmat olosuhteet kestäväälle kasvulle ja vahvistettu talouksien häiriönsietokykyä.

Kehikossa on kuitenkin edelleen ongelmakohtia: joissakin jäsenmaissa julkisen velan taso on edelleen korkea ja finanssipolitiikka on ollut suhdanteita vahvistavaa. Julkisten menojen rakenne ei ole kohentunut kasvua tukevaan suuntaan, koska julkisia kulutusmenoja on usein tuettu investointien kustannuksella. Sääntökehikosta on myös aikaa myöten muodostunut yhä monimutkaisempi, kun siinä yritetään huomioida erilaisia olosuhteita ja tavoitteita. Läpinäkymättömyys ja ennakoimattomuus vaikeuttavat viestintää ja heikentävät poliittista omistajuutta.

Komission mukaan makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely on täydentänyt talouspolitiikan seuranta ja lisännyt tietoisuutta talouden haasteista. Tällä on ollut vaikutusta myös kansalliseen keskusteluun politiikkatoimista ja se on syventänyt EU:n instituutioiden ja kansallisten viranomaisten välistä keskusteluyhteyttä. Komissio arvioi myös, että makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn liittyvien maakohtaisten suositusten toimeenpano on ollut tehokkaampaa kuin muiden suositusten ja että sen myötä epätasapainot ovat vähentyneet. Toisaalta viime vuosina suositusten mukaisten uudistusten toimeenpano on hiipunut. Komission mukaan makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely ei ole toistaiseksi riittävästi huomioinut yhteyksiä uusiin talouden haasteisiin liittyen erityisesti ilmastonmuutokseen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Arvio on tehty asetusten (EU) 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013, 473/2013 ja neuvoston direktiivin 2011/85/EU perusteella.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 13.2.2020

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 14.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Economic governance review, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, COM(2020) 55 final sekä SWD(2020) 210 final ja SWD(2020) 211 final.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KO, erityisasiantuntija Jarkko Kivistö, p. 050 462 5932
etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/0618

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2020-00046

KVR Nikitin Minna(VM)

06.02.2020
JULKINEN

Asia

**ECOFIN -neuvosto 18.2.2020, Bryssel;
6. EU:n toimintalinja helmikuun G20-kokoukseen**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 18.02.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Helmikuun Ecofin-neuvostossa hyväksytään EU:n yhteiset linjaukset Riadissa 20. – 23.2. pidettävään G20-maiden valtiovarainministereiden ja keskuspankkien pääjohtajien kokoukseen.

Suomen kanta

Suomi hyväksyy EU:n yhteiset linjaukset G20-maiden valtiovarainministereiden ja keskuspankkien pääjohtajien kokoukseen.

Pääasiallinen sisältö

EU:n yhteisissä linjauksissa G20-kokoukseen todetaan maailmantalouden kasvun olevan edelleen heikkoa. Kauppajännitteiden todetaan hiukan laantuneen, mutta geopoliittiset jännitteet ovat edelleen voimakkaita. EU:n yhteisissä linjauksissa painotetaan, että EU on sitoutunut sääntöperusteiseen monenkeskiseen kauppajärjestelmään ja että EU aikoo aktiivisesti edistää WTO:n uudistamista.

EU pitää tervetulleena sitä, että G20-puheenjohtajamaa Saudi-Arabia on valinnut prioriteetikseen infrastruktuuriin liittyvät kysymykset. Tähän liittyen mm. kehitetään G20:n periaatteita laadukkaasta infrastruktuurista sekä etsitään keinoja, joilla teknologia voi auttaa vähentämään ympäristölle aiheutuvia haittavaikutuksia.

EU painottaa globaalien ratkaisujen tärkeyttä digitaalisen talouden verotukseen liittyvissä kysymyksissä. EU tukee OECD:n työtä ja odottaa OECD:n digitaalisen talouden verotusta käsittelevän raportin valmistumista tämän vuoden aikana.

EU tukee Kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean sekä G20:n sitoutumista siihen, että Kansainvälinen valuuttarahasto säilyy vahvana ja riittävästi resurssoituna. EU valmistautuu omalta osaltaan osallistumaan Kansainvälisen valuuttarahaston resursseista saavutetun pakettiratkaisun toteuttamiseen.

EU tukee G20:n työtä velkojen läpinäkyvyyden ja velkakestävyyden edistämiseen alhaisen tulotason maissa. EU on tyytyväinen G20:n saavuttamaan sopuun maa-

alustoista, joiden on tarkoitus auttaa koordinoimaan alhaisen tulostason maille annettavaa kansainvälistä tukea.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 13.2.2020

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 14.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

EU terms of reference for the G20 Finance Ministers and Central Bank Governors
Meeting on 20-23 February 2020, Riyadh

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KVR, Erityisasiantuntija Minna Nikitin, 02955 30490

EUTORI-tunnus

EU/2020/0090

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2020-00045

VO Rajamäki Anu(VM)

06.02.2020
JULKINEN

Asia

ECOFIN -neuvosto 18.2.2020, Bryssel;**7. Päätelmät koskien päivitettyä EU:n luetteloa veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 18.02.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvosto hyväksyi 5.12.2017 yhteistyökyvyttömiä alueita koskevan yhteisen EU-listan (I-liite, ns. musta lista) samoin kuin ns. sitoutuneiden alueiden listan (II-liite, ns. harmaa lista). EU-listaa sekä ns. sitoutuneiden alueiden listaa on tarkoitus päivittää uusilla neuvoston päätelmillä, jotka on sovittu annettavaksi vuoden 2020 alkupuolella. Ecofin-neuvoston on tarkoitus hyväksyä käsiteltävänä oleva luonnos neuvoston päätelmiksi koskien em. listojen päivittämistä.

Suomen kanta

Suomi on johdonmukaisesti kannattanut sekä aktiivisesti osaltaan edistänyt veronkierron sekä aggressiivisen verosuunnittelun vastaisia toimia sekä verotuksen läpinäkyvyyden parantamista kansainvälisen yhteistyön avulla. Kansainvälisen veronkierron vastaisissa toimissa keskeistä on nyt puheena olevan kaltainen kansainvälinen yhteistoiminta, jonka johdosta EU:n ulkopuolisetkin alueet poistavat haitallisia säännöksiä sekä lisäävät avoimuutta ja tiedonvaihtoa. Suomi kannattaa yhteistyöhaluttomista kolmansista maista laaditun EU:n yhteisen listan päivittämistä. Suomi pitää EU-listaa tehokkaana keinona kolmansien valtioiden harjoittaman haitallisen verokilpailun torjunnassa.

Pääasiallinen sisältö

Neuvosto aloitti vuonna 2016 työn yhteisen EU-listan muodostamiseksi yhteistyöhaluttomista kolmansista valtioista verotuksen alalla. Neuvosto on päätelmissään marraskuussa 2016 vahvistanut kriteerit, joiden nojalla listalle valittavat valtiot määritetään. Yhteisen EU-listan tarkoituksena on tuoda näkyväksi, mitkä EU:n ulkopuoliset valtiot eivät noudata verotuksen läpinäkyvyyteen sekä tasapuoliseen verotukseen liittyviä periaatteita. EU-listalla olevaan valtioon voidaan soveltaa vastatoimia, joiden tavoitteena on suojella jäsenvaltioiden veropohjia ja kannustaa EU:n ulkopuolisia maita muuttamaan haitallisia verojärjestelmiään.

Ecofin-neuvosto hyväksyi 5.12.2017 yhteistyökyvyttömiä alueita koskevan yhteisen EU-listan (I-liite, ns. musta lista) samoin kuin ns. sitoutuneiden alueiden listan (II-liite, ns. harmaa lista). Jälkimmäisellä listalla olevat maat ovat sitoutuneet muuttamaan

haitalliseksi katsottuja verojärjestelmiään. Yhteisen EU-listan tarkoituksena on tuoda näkyväksi, mitkä EU:n ulkopuoliset valtiot eivät noudata verotuksen läpinäkyvyyteen sekä tasapuoliseen verotukseen liittyviä periaatteita. Listauksen ensimmäisessä vaiheessa tarkastelun kohteena oli 92 lainkäyttöaluetta. Vuonna 2019 listauksen maantieteellistä kattavuutta laajennettiin ensimmäisen kerran ja arvioinnin kohteeksi otettiin Argentiina, Meksiko ja Venäjä.

Yhteistyökyvyttömien alueiden listaa ja sitoutuneiden alueiden listaa päivitetään tarvittaessa ja näin on Ecofin-neuvostossa tehty uusien sitoumusten ja täytäntöönpanujen sitoumusten perusteella useita kertoja vuonna vuosina 2018 ja 2019. Yhteisen EU-listan I-liitteellä on tällä hetkellä Amerikan Samoa, Fiji, Guam, Oman, Samoa, Trinidad ja Tobago, Yhdysvaltojen Neitsytsaaret sekä Vanuatu.

Suomen pj-kaudella ryhmässä tarkasteltiin ns. harmaalla listalla olevien alueiden suunnittelemaa lainsäädäntöjensä ja käytänteidensä muutoksia, joita nämä ovat sitoutuneet toteuttamaan vuoden 2019 loppuun mennessä. Lisäksi mustalla olevilta alueilta pyrittiin saamaan sitoumukset tarvittavien muutosten toteuttamisesta. Tavoitteena oli, että alkuvuodesta 2020 listoja voitaisiin päivittää perustuen toteutettuihin muutoksiin ja annettuihin sitoumuksiin.

Kokouksessa hyväksyttävillä päätelmillä on tarkoitus päivittää EU-listaa sekä ns. sitoutuneiden alueiden listaa maiden antamien sitoumusten ja niiden täyttymisen arvioinnin pohjalta. Päivitystä tehtäessä huomioon otetaan toimenpiteet ja sitoumukset, jotka on toteutettu tai annettu ennen Ecofin-kokousta. Maiden antamien sitoumusten sekä niiden toteuttamista seuraamista on tarkoitus jatkaa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 13.2.2020

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 14.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, erityisasiantuntija Anu Rajamäki, p. 0295530398, anu.rajamaki@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/0085

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2020-00048

VVC Tiala Toni(VM)

07.02.2020
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 18.2.2020, Bryssel;**8. Suositus vuoden 2018 talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 18.02.2020

U/E/UTP-tunnus

E 48/2019 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan tilintarkastustuomioistuin (ETT) julkaisi 8.10.2019 vuosikertomuksensa varainhoitovuodelta 2018 ja se esiteltiin Ecofin-neuvostolle 10.10.2019. Kertomuksen perusteella Ecofin-neuvosto päättää Euroopan parlamentille annettavasta suosituksesta koskien vastuuvapauden myöntämistä komissiolle varainhoitovuodelta 2018. Vuosikertomusta käsiteltiin tammi-helmikuussa 2020 neuvoston budjettikomiteassa, jossa valmisteltiin luonnos neuvoston suositukseksi vastuuvapauden myöntämiseksi komissiolle. Euroopan unionin erillisvirastoista, toimeenpanovirastoista ja yhteisyrityksistä laadittiin omat erilliset suosituksensa.

Ecofin-neuvoston on tarkoitus hyväksyä vastuuvapaussuositukset kokouksessaan 18.2.2020. Euroopan parlamentti äänestää vastuuvapauden myöntämisestä komissiolle maaliskuun 2020 jälkimmäisessä täysistunnossa.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä ehdotuksen Euroopan parlamentille esitettävästä suosituksesta myöntää komissiolle Euroopan unionin talousarvion toteuttamista koskeva vastuuvapaus varainhoitovuodelta 2018. Suomi voi hyväksyä myös suosituksen liitteenä olevat neuvoston huomiot koskien Euroopan unionin varainhoitoa ja talousarvion toteuttamista. Tämä koskee vastaavasti erillisvirastoja, toimeenpanovirastoja ja yhteisyrityksiä.

Suosituksista voidaan pitää kokonaisuuden kannalta hyväksyttävänä, hyvää varainhoitoa tukevana ja Suomen tavoitteiden mukaisena.

Suomi pitää myönteisenä sitä, että tilintarkastustuomioistuin antaa puhtaan tarkastuslausunnon EU:n tilien luotettavuudesta sekä tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuimen maksujen laillisuutta ja asianmukaisuutta koskeva lausuma sisältää varauman, joka koskee kulujen korvaamiseen perustuvien maksujen olennaisuusrajan ylittävää virhetasoa. Vaikka virhetasot ovat pitkällä aikavälillä olleet laskussa, niin Suomi pitää valitettavana sitä, että arvioitu

kokonaisvirhetaso (2,6 prosenttia) ylittää edelleen olennaisuusrajan (2 prosenttia) ja on hieman korkeampi kuin edellisenä vuonna (2,4 prosenttia vuonna 2017).

Suomi pitää tärkeänä, että komissio jatkaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa toimenpiteitä kulujen korvaamiseen liittyvien menojen virhetason pienentämiseksi. Varainhoitoa on edelleen parannettava kaikilla EU:n politiikka-aloilla sääntöjä ja hallinnointia yksinkertaistamalla. Samalla on myös huomioitava valvonnan kustannustehokkuus.

Suomi korostaa, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastustavan muutoksista huolimatta on tärkeää saada jatkossakin vuosikertomuksen avulla riippumaton, kattava ja mahdollisimman vertailukelpoinen kuva EU:n talousarvion toimeenpanosta ja varainhoidon tilasta.

Pääasiallinen sisältö

Ehdotuksessa neuvosto suositaa Euroopan parlamentille vastuuvapauden myöntämistä komissiolle varainhoitovuodelta 2018. Ehdotus neuvoston vastuuvapaussuositukseksi on valmisteltu neuvoston budjettikomiteassa tammi-helmikuun 2020 aikana Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen 2018 tietojen pohjalta.

Suositukseseen liittyvissä kommentteissa neuvosto kiinnittää huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

Neuvosto valittaa sitä, että virhetaso ylittää edelleen olennaisuusrajan ja on noussut edellisvuoteen verrattuna. Neuvosto on kuitenkin tyytyväinen, että tilintarkastustuomioistuin antaa menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta kolmantena vuotena peräkkäin varauman sisältävän lausunnon kielteisen sijasta. Samalla neuvosto on huolissaan siitä, että kulujen korvaamiseen liittyvien menojen arvioitu virhetaso on noussut.

Neuvosto korostaa yksinkertaisemman, läpinäkyvämmän ja ennustettavamman lainsäädännön merkitystä virhetason pienentämisessä ja EU-rahoituksen tehokkaammassa ja paremmassa hallinnoinnissa. Samalla neuvosto kannustaa komissiota ja tilintarkastustuomioistuinta koordinoimaan paremmin lainsäädäntöön liittyviä tulkintoja niin, että vältetään epäselvät tilanteet, joita voi syntyä tuensaajille ja jäsenmaiden viranomaisille.

Neuvosto on huolissaan maksamattomien sitoumusten määrän kasvusta, EU:n rakennerahastorahoituksen viivästyneestä toimeenpanosta ohjelmakauden alussa sekä takausten lisääntymisestä seuraavaa EU:n talousarvioon kohdistuvaa kasvanutta riskiä.

Neuvosto korostaa tarvetta säilyttää vertailtavuus sekä varainhoitovuosien että politiikka-alojen välillä tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksissa. Tilintarkastustuomioistuinta kehoitetaan jatkossa antamaan virhearviot kaikkien otsakkeiden osalta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Sopimus Euroopan unionin toiminnasta 287 ja 319 artikla.

Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien varainhoitosääntöjen artiklat 254-263.

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle lausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kunkin varainhoitovuoden päätyttyä tilintarkastustuomioistuin laatii vuosikertomuksen, johon on liitetty toimielinten vastaukset.

Neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta Euroopan parlamentti myöntää komissiolle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asian käsittelystä Euroopan parlamentissa vastaa talousarvion valvontavaliokunta (CONT), jonka laatiman mietinnön pohjalta täysistunto äänestää vastuuvapauden myöntämisestä.

Talousarvion valvontavaliokunnan äänestykset ovat helmi-maaliskuussa 2020 ja täysistunto äänestää vastuuvapaudesta maaliskuun lopussa 2020.

Kansallinen valmistelu

EU-asioiden jaosto 34 (budjetti- ja hallintoasiat), kirjallinen menettely 11.-13.11.2019; E-kirje (E 48/2019 vp).

EU-ministerivaliokunta 13.2.2020.

Eduskuntakäsittely

PeL 97 §:n mukainen tiedoksianto eduskuntaan.

TrVL 1/2019 vp.

Suuri valiokunta 14.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia. Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksella pyritään vaikuttamaan EU-varojen hoitoon ja käyttöön.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Viime vuosien aikana jäsenmaista NL ja SE ovat pääsääntöisesti äänestäneet neuvoston vastuuvapaus suosituksen hyväksymistä vastaan.

Asiakirjat

5760/20 + ADD 1

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2018 (EU:n virallinen lehti 8.10.2019/C 340/01).

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VVC, neuvotteleva virkamies Toni Tiala, p. 02955 30361, toni.tiala@vm.fi

VM/VVC, valtioneuvoston apulaiscontroller Esko Mustonen, p. 02955 30345, esko.mustonen@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/1300, EU/2020/0063

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2020-00047

BO Hyvärinen Anna(VM)

06.02.2020
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 18.2.2020, Bryssel;**9. Neuvoston päätelmät varainhoitovuoden 2021 talousarvion suuntaviivoista**

Kokous

Talous- ja rahoitusasiat -neuvosto 18.02.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston päätelmät vuoden 2021 talousarvion suuntaviivoiksi on valmisteltu budjettikomiteassa ja ne tulevat hyväksyttäväksi ECOFIN-neuvostossa. Suuntaviivojen tarkoitus on antaa evästystä ja tietoa neuvoston prioriteeteista ja näkemyksistä komissiolle sen valmistellessa esitystä unionin ensi vuoden talousarvioksi.

Päätelmien on tarkoitus olla Coreper II -kokouksen asialistalla false B -asiana 12.2. ECOFIN-neuvostossa asiakohdassa ei odoteta keskustelua.

Suomen kanta

Suomi pitää neuvoston päätelmiä tasapainoisena lähtökohtana vuoden 2021 talousarvion valmistelulle. Päätelmät ovat Suomen hyväksyttävissä. Päätelmissä tuodaan esiin Suomellekin tärkeitä periaatteita ja painopisteitä.

Suomi pitää muun muassa keskeisenä sitä, että päätelmissä korostetaan talousarvion realistisuutta ja perustumista todellisiin tarpeisiin, kurinalaista budjetointia sekä budjettiperiaatteiden kuten hyvän taloushallinnon periaatteen noudattamista. Suomelle tärkeää on myös, että päätelmissä korostetaan tulevan rahoituskehityksen kunnioittamista ja noudattamista kaikilta osin ja että päätelmien mukaan tulee huolehtia riittävästä liikkumavarasta, jotta voidaan vastata ennakoimattomiin olosuhteisiin. Suomi korostaa, että vuoden 2021 talousarvion suuntaviivoissa ei tulisi ennakoida rahoituskehysneuvotteluihin kuuluvia asioita.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston päätelmät ovat tiiviimmät ja virtaviivaisemmat kuin aiempina vuosina. Neuvoston päätelmissä vuoden 2021 talousarvion suuntaviivoiksi korostetaan muun muassa seuraavia elementtejä:

- Neuvosto toteaa, että vuoden 2021 talousarvioprosessi on tulevan rahoituskehyskauden 2021–2027 ensimmäinen. Siksi kyseisellä talousarviolla on tärkeä rooli EU:n tavoitteiden ja prioriteettien kehittämisessä ja toteuttamisessa.

- Neuvosto korostaa, että unionin toimielinten ja elinten tulee kunnioittaa ja noudattaa kaikkia elementtejä tulevassa monivuotisessa rahoituskehityksessä (MRK), kun vuoden 2021 talousarviota laaditaan ja toimeenpannaan.
- Neuvosto huomauttaa, että talousarvio tulee valmistella varainhoitoasetuksessa määritettyjen budjettiperiaatteiden mukaisesti (erityisesti yhtenäisyys, vuotuisuus, hyvä taloushallinto ja läpinäkyvyys).
- Neuvoston mukaan vuoden 2021 talousarvion tulee olla realistinen, perustua todellisiin tarpeisiin, noudattaa kurinalasista budjetointia (*prudent budgeting*) sekä jättää, toimielinten välinen sopimus huomioon ottaen, riittävä liikkumavara MRK:n kattojen alapuolelle, jotta voidaan vastata ennakoimattomiin olosuhteisiin. Samanaikaisesti, vuoden 2021 talousarviossa tulee olla riittävät resurssit unionin ohjelmien täytäntöönpanoon sekä siihen, että nykyisen MRK:n aikana tehdyt sitoumukset voidaan maksaa ajallaan, kun se on tarpeen ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, kun kaikki mahdolliset uudelleenkohdistukset talousarvion sisällä on tehty, käyttäen olemassa olevia joustoja, jotta jäsenvaltioiden tekemiä maksupyyntöjä ei jää maksamatta perusteettomasti.
- Neuvosto korostaa budjettikuria kaikilla tasoilla. Kaikkien tarvittavien menojen rahoittamisessa on noudatettava priorisointia ja kunnioitettava budjettiperiaatteita.
- Neuvosto painottaa, että jäsenvaltioiden maksujen EU:n talousarvioon ja maksujen sieltä jäsenvaltioille tulee olla ennakoitavia. Sekä yli- että alibudjetointi aiheuttaa epätoivottavia haasteita kansallisille budjeteille. Neuvosto pyytää komissiota tuottamaan läpinäkyvästi luotettavia ja tarkkoja ennusteita kaikista tulosta, mukaan lukien Yhdistyneen Kuningaskunnan vuonna 2021 maksamasta vuotuisesta summasta erosopimuksen mukaisesti, jotta jäsenvaltiot voivat arvioida ajallaan tulevat ennakoituvat maksunsa EU:n talousarvioon.
- Neuvosto alleviivaa, että korjaavien talousarviovälineiden, joita ovat esimerkiksi lisäbudjetit, vuosittainen määrä on niin alhainen kuin on perusteltua. Neuvosto pyytää komissiota tekemään ehdotukset ajallaan, jotta vältetään keskeytyksiltä unionin ohjelmien toimeenpanossa. Tarpeet tulee ensisijaisesti kattaa uudelleenkohdennuksin. Neuvosto pyytää komissiota esittämään pääosin unionin tuloja koskevat lisätalousarvioehdotukset erikseen ja viivytyksettä, kun tarvittavat tiedot ovat käytössä. Neuvosto vahvistaa, että se on sitoutunut ilmaisemaan kantansa lisätalousarvioehdotuksiin mahdollisimman nopeasti.
- Neuvosto katsoo, että kaikkien toimielinten, elinten ja virastojen henkilöstön tason tulee heijastaa sovintoa tulevasta MRK:stä. Henkilöstön tasoa tulee jatkuvasti seurata ja valvoa. Lisäksi, neuvosto pyytää kaikkia unionin toimielimiä, elimiä ja virastoja kunnioittamaan henkilöstötaulukoitansa (*establishment plans*) sekä menojensa enimmäismäärää (*financial envelopes*) ja henkilötyövuosien tasoa määräaikaista henkilöstöä koskien. Neuvosto rohkaisee komissiota sisäisesti vähentämään (*offset*) asianmukaisen tason henkilötyövuosia ja vastaavat määrärahat, kun se siirtää aiemmin oman henkilöstönsä hoitamia tehtäviä toimeenpanovirastoille tai vastaaville elimille esittäessään niille uusia tai muutettuja toimivaltuuksia.
- Neuvosto pyytää komissiota esittämään vuoden 2021 talousarvioesityksen ajallaan, jotta neuvostolla on mahdollisuus suorittaa yksityiskohtainen tekninen tarkastelu ja valmistella perusteellisesti kantansa. Neuvosto kehottaa myös komissiota jatkuvasti parantamaan talousarvioasiakirjojensa laatua tekemällä niistä yksinkertaisempia,

tiivimpiä ja läpinäkyvämpiä. Lisäksi, neuvosto kehottaa komissiota liittämään talousarvioesitykseensä kaikki tarvittavat varainhoitoasetuksen 41 artiklassa luetellut asiakirjat, mukaan lukien edistymisraportit ohjelmien tavoitteissa edistymisestä.

- Neuvosto kannustaa kaikkia toimielimiä tekemään tehokasta ja rakentavaa yhteistyötä, jotta budjettiprosessi etenee sujuvasti ja että talousarvio saadaan hyväksyttyä SEUT:n mukaisessa määräajassa. Erityisesti, neuvosto pyytää komissiota toimimaan neutraalina välittäjänä koko talousarvioprosessin ajan. Neuvosto pyytää komissiota varmistamaan oikea-aikaisen pääsyn yhteisten johtopäätösten luonnoksiin (*draft elements of joint conclusions*), joissa on kaikki relevantti tieto (erityisesti sitoumuksista ja maksuista) sovitteluprosessin helpottamiseksi. Lisäksi, neuvosto korostaa, että vuoden 2021 talousarviosta käytävistä neuvotteluista tulisi välttää ottamasta kantaa kysymyksiin, jotka eivät liity suoraan vuosittaiseen budjettiprosessiin.
- Neuvosto korostaa, että suuntaviivoilla on tärkeä merkitys ja odottaa, että komissio ottaa ne asianmukaisesti huomioon laatiessaan talousarvioesitystä vuodelle 2021.
- Neuvosto toimittaa suuntaviivansa Euroopan parlamentille ja komissiolle sekä muille toimielimille.

Päätelmistä ei perusmuistion laatimishetkellä ole ollut käytettävissä suomenkielistä kieliversiota.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 313–314 artiklat

Käsittely Euroopan parlamentissa

Neuvoston päätelmiä vuoden 2021 talousarvion suuntaviivoiksi ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Parlamentti laatii omat vastaavat päätelmänsä vuoden 2021 talousarvion suuntaviivoiksi. Esittelijänä toimii Pierre Larrourou (S&D/FR).

Kansallinen valmistelu

valtiovarainministeriö

EU-ministerivaliokunta 13.2.2020

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 14.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Neuvoston päätelmillä vuoden 2021 talousarvion suuntaviivoiksi ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia. Neuvoston päätelmissä suuntaviivoiksi ei oteta kantaa

talousarvion kokonaistason. Komissio julkaisee talousarvioesityksensä kesäkuussa 2020. Vuoden 2021 talousarviosta päätetään lopullisesti marras-joulukuussa normaalissa talousarviomenettelyssä neuvoston ja parlamentin kesken komission esityksen pohjalta.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Vuoden 2021 unionin talousarvio on tulevien monivuotisten rahoituskehysten ensimmäinen vuosi. Rahoituskehysneuvottelut ovat yhä käynnissä.

Asiakirjat

5759/20, Council conclusions on the budget guidelines for 2021 □ Adoption
6. helmikuuta 2020

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Anna Hyvärinen puh. +358 29 553 0405, anna.hyvarinen (at) vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/0606

Liitteet

Viite

12.2.2020

EURORYHMÄ 17.2.2020, Bryssel

Euroryhmä kokouksissa 17.2.2020 käsitellään alustavan asialistan mukaan seuraavia asioita:

- **Komission EMU-prioriteettien esittely**

Euroryhmässä uusi komissio esittelee prioriteettejaan talous- ja rahaliiton syventämiseksi. Todennäköisesti esittelyn tekee komission varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis, joka johtaa EMUn syventämiseen liittyvää työtä komissiossa. Komissio julkaisi 29.1. työohjelmansa vuodelle 2020.

Talous- ja rahaliiton syventäminen on uuden komission poliittisella agendalla kuudesta päätavoitteesta toisen ”An Economy that Works for People” sisällä. Euroopan talous on monen vuoden elpymisen jälkeen vakaalla pohjalla. Maiden julkinen talous jatkaa parantumistaan ja pankkijärjestelmän on vahvistunut. Muun muassa kauppapoliittisiin jännitteisiin tai globaalin talouskasvun hidastumiseen liittyvien tulevaisuuden riskien johdosta komissio kuitenkin katsoo, että talous- ja rahaliittoa tulee edelleen syventää. Tarvitaan houkuttelevampi investointiympäristö ja kasvua, jotka luovat työpaikkoja.

Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen aikoo uuden komission institutionaalisella kaudella ohjelmansa mukaan mm. edesauttaa euroalueen talousarviovälineen (BICC) valmistelua, hyödyntää kaiken vakaus- ja kasvusopimuksen mahdollistaman jouston kasvuystävällisemmän finanssipoliitiikan mahdollistamiseksi euroalueella turvaten kuitenkin finanssipoliittisen vastuullisuuden sekä keskittyä pankkiunionin viimeistelyyn ml. yhteinen varautumisjärjestely yhteiselle kriisinratkaisurahastolle (Single Resolution Fund, SRF) ja yhteinen eurooppalainen talletussuojajärjestelmä (European Deposit Insurance Scheme, EDIS). Lisäksi komissio aikoo vahvistaa euron kansainvälistä roolia, uudelleenkohdentaa eurooppalaista ohjausjaksoa välineeksi, johon integroituu YK:n kestävän kehityksen tavoitteet sekä vahvistaa Euroopan parlamentin merkitystä EU:n talouden hallinnassa. Komission tavoitteena on lisäksi saattaa pääomamarkkinaunionin valmiiksi, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten rahoittamisen parantamiseksi.

Suomi osallistuu aktiivisesti ja suhtautuu avoimesti EMU:n kehittämiseen korostaen, että kullakin jäsenmaalla on ensisijainen vastuu omasta taloudestaan. Suomen tavoitteita unionin tulevaisuuden ja EMU:n syventämisen osalta linjataan vuonna 2020 eurooppapoliittisen selonteon antamisen yhteydessä.

- **Komission 6- ja 2 –pack arvion esittely – euroaluetta koskevat asiat**

Komissio esittelee 5.2.2020 julkaistua arviota talouspolitiikan koordinaatiota koskevien asetusten toiminnasta. Arvio kohdistuu kehikkoon vuosina 2011 ja 2013 tehtyihin muutoksiin, mikä kattaa lähes koko käytössä olevan talouspolitiikan säännöstön. Arviossa todetaan, että EU:n ohjauskehikko on auttanut jäsenmaita saavuttamaan talous- ja finanssipoliitiikan tavoitteita, mutta siinä on edelleen

ongelmakohtia. Seuraavaksi komissio käynnistää laajat konsultaatiot, jotka käydään vuoden 2020 alkupuoliskolla. Tämän jälkeen, vuoden 2020 loppuun mennessä, komissio arvioi mahdollisia muutosehdotuksia finanssipolitiikan sääntöjä ja niiden valvontaa ohjaavaan lainsäädäntöön. Komission arvio esitellään myös seuraavan päivän Ecofin-neuvostossa (perusmuistio asiakohdassa 5.)

- **Temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä – työn verokiila**

Temaattinen keskustelu käydään työn verokiilasta ja siirtymästä työn verotuksesta kohti muita veroja, ennen kaikkea ympäristöveroja. Ympäristöverojen käyttäytymisvaikutukset voivat edistää siirtymää kohti ilmastoneutraalia taloutta. Samalla nämä verot voivat tuoda lisää verotuloja maille, joissa fiskaalinen liikkumavara on pieni, mahdollistaen tarvittavaa työn verokiilan pienentämistä. Euroalueella verotus on painottunut edelleen kohti työn verotusta, joten tarvetta työn verokiilan pienentämiselle on. Lyhyellä aikavälillä uusilla ympäristöveroilla voi olla haitallisia jakaumavaikutuksia (erit. pienituloisemmille). Ne voivat olla myös regressiivisiä, kuten kulutuksenkin verot, joten niiden yhteydessä pitää pohtia myös kompensoivia toimia. Regressiivisyys tässä viittaa siihen, että maksettujen verojen osuus käytettävissä olevista tuloista olisi pienempi suurempituloisilla.

Taustapaperissa ministereille esitetyt kysymykset koskevat 1) vaikeuksia, joita maat ovat kohdanneet tehdessään ja rahoittaessaan työn verotuksen kevennyksiä ja 2) maiden tulevia aikeita implementoida muutoksia verotukseen niin, että työn verotus kevenee ja ympäristöverojen määrä kasvaa, ja mitkä ovat parhaita käytäntöjä ja suurimpia haasteita muutoksen tekemiseen liittyen.

- **Irlanti – ohjelman jälkeinen valvonta**

Ministereille esitellään 12. Irlannin vuosina 2010-2013 kestäneen sopeutusohjelman jälkeistä valvontaa koskeva raportti. Raportti perustuu toimielimien (komissio, Euroopan keskuspankki, Euroopan vakausmekanismi EVM) marraskuussa Dubliniin tekemän tarkastuskäynnin tuloksiin. EU-lainsäädännön mukaisesti Irlanti on ohjelman jälkeisen valvonnan piirissä, kunnes se on maksanut takaisin 75 % vuosina 2010-2013 kestäneen sopeutusohjelmansa aikana saamastaan tuesta. Irlannin talousnäkymät ovat säilyneet hyvinä, mutta myös riskit ovat merkittäviä. Keskeinen ulkoinen riski on edelleen epäselvyys siitä, mikä EU:n suhde jatkossa on Britanniaan siirtymäkauden päättyessä kuluvan vuoden lopussa. Yleinen kansainvälinen kehitys verotuksessa ja edelleen merkittävänä pysynyt kauppasotien riski voivat myös vaikuttaa Irlantiin merkittävästi. Työllisyystilanteen koheneminen maassa on kuitenkin jatkunut ja palkkataso on jatkanut nousuaan, mikä on näkynyt yksityisen kulutuksen kasvuna. Raportin mukaan riski sille, että Irlanti ei kykenisi maksamaan takaisin saamiaan lainoja, on vähäinen.

Irlannissa järjestettiin parlamenttivaalit 8.2.2020. Tasaväkisen vaalituloksen vuoksi hallitusmuodostuksen arvioidaan vaativan aikaa, joten toistaiseksi ei ole selvillä, millaista talouspolitiikkaa maa aikoo jatkossa harjoittaa.

- **Taloustilanne euroalueella – komission talviennuste**

Komissio esittelee talviennusteensa pääasioita. Ennuste on määrä julkaista 13.2.

- **Euroalueen suositukset 2020**

Komission euroalueen talouspolitiikan suosituksia on viisi ja ne käsittelevät kilpailukykyä ja politiikkatoimia osallistavan ja kestävä kasvun tukemiseksi, finanssipolitiikkaa ja julkista taloutta, osaamista ja työmarkkinoita, rahoitusmarkkinoita sekä Euroopan talous- ja rahaliiton (EMU) syventämistä. Suomi voi hyväksyä neuvoston suosituksen euroalueen talouspolitiikasta. Euroryhmän käsittelyn jälkeen euroalueen suositukset hyväksytään seuraavan päivän Ecofin-neuvostossa osana eurooppalaista ohjausjaksoa (perusmuistio asiakohdassa 4.)

Euroryhmä laajennetussa kokoonpanossa

- **Euroalueen talousarvioväline – raportti mahdollisesta hallitustenvälisestä valtiosopimuksesta**

Euroryhmä keskustelee euroryhmätyöryhmän raportista koskien euroalueen talousarviovälineen lisärahoitusta mahdollisella valtiosopimuksella. Raportin tarkoituksena on arvioida valtiosopimus pohjaisen lisärahoituksen edellytyksiä päätöksenteon pohjaksi. Raportti tarkastelee valtiosopimuksen tarvetta, sisältöä, toimintamuotoja ja kokoa eri näkökulmista. Myöhemmin eurohuippukokous päättää, ryhdytäänkö varsinaista valtiosopimusta valmistelemaan.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
